

בהעלותך חי"ח שיחה ה'

אילו היו בני"י נוסעים היו מפרקים את המחנות, וא"כ לא היה ענין "דמחוץ למחנה מושבו", ואז היתה מרים יכולה ליסע עם בני"י, ורק שעי"ז היה מתעכב טהרתה, שהטהרה נפעל לאחר ש"תיסגר שבעת הימים". וענין זה שלא נסעו כדי שלא לעכב את טהרתה הוא ענין של כבוד (ולא הצלה).

נאמר בפרשתנו (י"ב ט"ו) "והעם לא נסע עד האסף מרים", וברש"י: "זה הכבוד חלק לה המקום בשביל שעה אחת שנתעכבה למשה כשהושלך ליאור שנאמר ותתצב אחותו מרחוק וגו'".

וצריך להבין מדוע משנה רש"י מהלשון במשנה "נתעכבו לה ישראל".

ויובן בהקדים דלכאורה באם היו נוסעים אזי היה סכנה למרים, ואם כן אין זה ענין של כבוד גרידא אלא הצלת נפשות. והביאור: אילו היו נוסעים היו מפרקים את המחנות ואם כן לא היה ענין "דמחוץ למחנה מושבו", ואז היתה מרים יכולה ליסע עם בני ישראל, ורק שעל ידי זה היה מתעכב טהרתה, שהטהרה נפעל דוקא לאחר ש"תיסגר שבעת הימים". וענין זה שלא נסעו כדי שלא לעכב את טהרתה הוא ענין של כבוד ולא הצלה (ולשון רש"י הוא "חלק לה המקום", דאין כוונתו לפרש מי נתן לה את הכבוד, ישראל או הקב"ה, אלא שהכבוד קדור עם זה שה' אמר שיסגר מיד.

אך לפי זה איך זה ענין של מדה כנגד מדה למרים, שהרי היא נתעכבה למשה להצילו, ולא רק בשביל כבוד? לכן מביא רש"י "מרחוק" שהיא לא היתה יכולה להצילו כי היתה מרחוק וזה היה רק ענין של כבוד. ועוד יש לומר: שרש"י מביא "וגו'" כי בהמשך הפרשה מבואר שאמרה לבת פרעה "האלך וקראתי לך אישה מינקת מן העבריות", והנה, בת פרעה היתה חושבת על זה בעצמה ורק שזה היה לוקח יותר זמן, ומרים קירבה את הזמן שהיה למשה לחכות לינק. ולכן מדה כנגד מדה חיכו לה ישראל כדי לקרב את זמן טהרתה.